

# MICAH 3-5

## REVIEW...

- God spoke from His holy Temple – He was going to come down and tread the earth...
  - o Because the capitol cities of both the nations of Israel – Samaria / Jerusalem...
  - o Had been overrun with false religion and idols – filling their high places...
  - o Micah called out 11 specific cities by name – all of them in Judah!
  - o Because the influence of the capitols had spread corrupting the surrounding cities and villages...
  - o The influence of the cities and villages had spread corrupting the families...
  - o And the sin of the families had doomed their children to a life in captivity!
- Woe to those who DEVISE iniquity - who lie awake in bed - thinking up new ways to do evil...
  - o Because of them the Lord has DEVISED (*same word*) disaster for them!
  - o Woe to those who silence the prophets - who demanded the true prophets of God to be silent...
  - o Although Israel was the chosen nation – that did not mean that God was not going act!
  - o God told Israel to ‘arise and depart’ – for this was no longer their rest!
  - o But Israel was living in denial of the coming judgment...
  - o Israel wanted someone to tell God was ok with their sin – no consequence for their actions!
- Yet in the midst of judgment – Micah offered a glimpse of hope...
  - o God would assemble all of Jacob (*perhaps Judah*) – and a remnant of Israel...
  - o Israel would pass through the gate with their King leading them – with the Lord as their head!

## THE HOPE OF JUDAH... (2 THINGS)

### ANG PAGLAUM SANG JUDAH... (2 KA BUTANG)

- 1<sup>ST</sup> – HEAR NOW YOU LEADERS – 2 CATGORIES... VS. 1-12
- 1<sup>ST</sup> – PAMATI KAMO NGA MGA LIDER – 2 KA BAHIN... VS. 1-12
  - o 1<sup>st</sup> – The leaders (*rosh/heads*) of Israel and Judah – 3 accusations... **Chap 3 vs. 1-4**
  - o 1<sup>st</sup> – Mga lider (*rosh/heads*) sang Israel kag Judah – 3 ka akusasyon... **Chapter 3 vs. 1-4**
    - 1 - They were supposed to KNOW justice – but apparently they did not because...
    - 1- Dapat tani sila ang nagapaluntad sang hustisya – galing wala nila ginahimo bangod...
    - 2 - They hated good and loved evil – they were the very opposite of just!
    - 2 – Ginkainitan nila ang maayo kag ginhigugma ang malaot – suli sang matarong!
    - 3 - They strip the skin off the people of God – tear the flesh from their bones!
    - 3- Nga daw ginpanitan nila ang mga katawhan sang Dios – gin lihap ang mga unod halin sa ila tul an!
      - Eating the flesh of the people – breaking bones - chopping them up to cook in cauldrons!
      - Ginkaon ang unod sang mga tawo – gin utod-utod ang mga tul an – ginpanghiwa kag ginluto sa caldero!
      - Picking up on the imagery of The Good Shepherd – **John 10** – from Micah chapter 2
      - Nagapakita ini sang laragway sang Maayo nga manugbantay sang karnero – **Juan 10** – halin sa Micah chapter 2
      - Micah contrasts the leaders of Israel – as being wolves rather than shepherds...
      - Si Micah gin kompara ang lider sang Israel – bilang isa ka mabangis nga ido imbis nga mga manugbantay sang karnero...
      - Instead of protecting and caring for the flock of God – they consumed them!
      - Imbis nga protekahan kag amligan ang katawhan sang Dios – ginkaon nila ini!
      - I have seen ‘pastors’ who own expensive suites – and drive around in luxury cars...

- May mga pastor nga malahalon nga mga bayo ang ginasuksok – kag malahalon may malahalon nga salakyan...
- Yet their congregants can barely afford to put food on the table!
- Pero ang congregasyon daw halos indi makabakal pagkaon!
- A great danger for men who serve God – is to start to look for the blessings...
- Delikado ini nga kahimtangan para sa mga gaserbisyo sa Dios – nagahulat sang baylo pagpakamaayo...
- And forget the calling of a pastor is to BE a blessing to the people of God...
- Kag gkalipatan nila nga ang misyon sang mga pastor amo ang MANGIN bugay para sa mga tawo sang Dios...
- When being a 'pastor' becomes just a job - a way to make money...
- Kon ang pagka "pastor" mangin isa ka obra – paagi para makakwarta...
- When a 'pastor' is no longer there to love and provide from the people...
- Kon ang pastor wala na sang paghigugma kag maghatag sa mga tawo...
- They fall under the judgment of God – because they abuse HIS sheep!
- Padulong sila sa paghukom sang Dios – bangod nga gin abusohan niya ang iya mga katawhan...
- **Ezekiel 34:2** - "Destruction is certain for you shepherds who feed yourselves instead of your flocks.
- **Ezekiel 34:2** – "Kaluluoy kamo nga mga manugbantay sang Israel. Ang inyo lang kaugalingon ang inyo ginatatap! Indi bala nga ang mga manugbantay dapat magtatap sang iya mga karnero?
- When the judgment came – these same leaders would cry out for help from God...
- Sa tion sang paghukom – ang ini nga mga lider magahibi sang pagpakitluoy sa Dios...
  - Because of all their evil deeds - God would not hear them – even hide His face from them!
  - Bangod sa tanan nila nga mga kalautan – indi sila pagsapakon sang Dios – kag indi Siya magpakita sa ila!
  - **Psalms 66:18** – "If I regard iniquity in my heart, the Lord will not hear..."
  - **Salmo 66:18** – "Kon ginpabay-an ko lang ang akon mga sala wala kuntani nagpamati ang Ginoo sa akon.
  - A humbling thought to think there are 'pastors' whose prayers are not heard by God!
  - Kag basi may mga pastor nga wala gina pamatian sang Dios ang pangamuyo!
  - But unrepentant sin keeps the Lord from hearing us – leaves prayers unanswered...
  - Bangod sa wala ginhinulsulan nga sala indi na kita pagpamatian sang Dios – indi pagsabton ang aton mga pangamuyo...
  - Our prayers hit the ceiling of our sin - and we end up talking to ourselves!
  - Asta lang sa kisame ang aton pangamuyo bangod sang sala – kag daw sa nagaistorya lang kita sa aton kaugalingon!
  - But the moment we repent – turn back to Jesus – we will find He is eager to listen / act!
  - Pero sa oras nga maghinulsol kita – magbalik kay Jesus – masapwan nga gusto Siya mamati kag mag sabat sa aton!
  - **I Peter 3:12** – "The Lords... ears are open to the prayers of those who do right."
  - **I Peter 3:12** – "Kay ginabantayan sang Ginoo ang mga matarong, kag ginapamatian niya ang ila mga pangamuyo. Pero nagakaakig siya sa mga nagahimo sang malain."
- o 2<sup>nd</sup> – The prophets who only prophecy for money ... **Chap 3 vs. 5-7**
- o 2<sup>nd</sup> – Ang mga propeta nga nagahambal sang palanan awon para lang sa kwarta... **Chapter 3 vs. 5-7**
- Who chant 'peace' to those who give them something to eat (*while they chew*)...

- Nga naga singgit “kalinong” sa mga magahatag sa ila sang pagkaon...
  - But who declare ‘war’ to those who do not put food in their mouths...
  - Pero nagapamahog sang kalaglagan sa wala nagahatag sa ila pagkaon...
  - False teachers do not look to bless / help others - teach them about Jesus...
  - Ang mga nagapatalang nga manunudlo wala nagahandom sang maayo / nagabulig sa iban – o kon magtudlo parti kay Jesus...
  - They do not look to bring glory to God - they only look to please themselves!
  - Wala sila nagadala sang pagdayaw sa Dios – kondi pagdayaw lang sang ila kaugalingon!
  - They only think about things here on earth - food / money / fame / power...
  - Mga butang lang sa kalibutan ang ila napaminsar – pagkaon / kwarta/ kasikatan / gahom...
  - They only try to win you over to their cause - so they can take advantage of you!
  - Dal on ka nila sa ila pagpati – para ma intoan ka nila!
  - **Philippians 3:17-19** - “They are enemies of the Christ. Their future is eternal destruction. Their god is their appetite... all they think about is this life...”
  - **Filipos 3:17-19** – “Ang dangatan sini nga mga tawo amo ang kalaglagan, kay ang ila tiyan[a] amo ang ila ginapakadios.. Ang ginahunahuna nila amo lang ang mga butang diri sa kalibutan.
- The sun will set on these prophets – their divinations and visions will cease...
- Ibutang sa kadulom ang ini nga mga propeta – indi na sila makakita sang mga palanan awon kag indi na makapamakot
  - They will cover their mouths and finally admit their visions are not from the Lord!
  - Pagatabunan nila ang ila mga guya sa kahuya kay wala na sila sang mabaton nga palanan awon halin sa Dios!
  - Because the very ones who chanted peace – would be taken in captivity!
  - Bangod nga sila nagasinggit sang kalinong – sila ang pagabihagon!
  - Another easy way to spot a false teacher – what he says does not happen...
  - Isa ka paagi para mabal an ang mga nagapatalang nga manunudlo – ang iya ginahambal wala gakatabo...
  - Harold Camping predicted Jesus would come back on May 21, 2011
  - Si Harold Camping nagpakot nga si Jesus magabalik sa May 21, 2011
  - When that did not happen he said his made a mistake – it was October 21, 2011
  - Sang nag abot ini nga adlaw hambal niya nagsala siya – sa October 21, 2011 naman kuno
  - **Deuteronomy 18:22** – “When a prophet speaks in the name of the LORD, if the thing does not happen or come to pass, that is the thing which the LORD has not spoken...”
  - **Deuteronomy 18:22** – “Kon ang ginahambal sang propeta sa ngalan sang Ginoo indi matabo ukon matuman, ina nga mensahi indi iya sang Ginoo. Iya-iya lang ina sang amo nga propeta, gani indi kamo magkahadlok sa iya.”
- o 3<sup>rd</sup> – Full of the power of the spirit... **Chap 3 vs. 8-12**
- o 3<sup>rd</sup> – Napun an sang gahom sang Espiritu... **Chapter 3 vs. 8-12**
  - In contrast to these wicked teachers and false prophets...
  - Sa pihak sini nga mga malaot nga mga manunudlo kag nagapatalang nga mga propeta...
    - Micah was full of the power of the Spirit of God – *Ruach Yahweh*!
    - Si Micah iya puno sang gahom sang Espiritu sang Dios – **Ruach Yahweh**!
    - The result was - unlike the leaders of Israel - he did KNOW justice...
    - Ang resulta sini – indi pareho sa mga lider sang Israel – nakaagom siya sing kahilwayan...
    - And unlike the prophets - he was full of MIGHT (power) to tell the people of Israel the truth!
    - Kag indi pareho sa iban nga propera – puno siya ya sang kusog kag gahom nga hambalon ang mga tawo sang Israel sang kamatuoran!

- I have been in many churches whose response to a lost world - create a committee...
- Nakakadto ako sa ibang simbahan nga ang solusyon sa malala nga kalibutan – amo ang magpatindog sang komite...
- They elect officials who endlessly discuss ideas of how to ‘spread the Gospel’...
- Magboto sang mga opisyal kag wala untat nga plano paano magpalapnag sang Pulong...
- And in the end – nothing happens – it is just a lot of words with no action!
- Kag sa katapusan – wala sang natabo – damo lang nga istorya pero wala man hinimuan!
- God gives us His Holy Spirit to give us the POWER to take action!
- Ang Dios naghatag sa aton sang Balaan nga Espiritu nga maghatag sa aton sang gahom sa paghimo sang buluhaton!
- We need the Holy Spirit to give us the power to share the truth / justice!
- Kinahanglan naton ang Balaan nga Espiritu sa paghatag sang gahom sa paghambal sang kamatuoran / kahilwayan!
- How do we get the Spirit - just ask – our Father will freely give Him to us - **Luke 11:13**
- Paano kita makaangkon sang Espiritu – ang Amay libre nga ihatag ini sa aton – **Lucas 11:13**

- The Spirit filled - bold message of Micah...
- Napun an sang Espiritu – ang maathag nga mensahe ni Micah...
  - Hear this you leaders - 3 classes - who abhor justice and pervert all that are right...
  - Pamati kamo mga lider – 3 ka klase – nga ginakaugtan ang hustisya kag ginatiko ang husto...
  - Judges who accept bribes / Priests who teach for pay / and Prophets who divine for money!
  - Mga lider nga nagahukom kamo pabor sa mga nagahatag sang lagay / mga pari nga nagapanudlo kay ginabayaran / mga propeta nagapamakot tungod sa kwarta!
  - Men that built Jerusalem with bloodshed and sin (*perhaps referring to slavery*)...
  - Mga tawo nga ginatukod ang siyudad sa malaot nga paagi (basi paagi sa mga ulipon)...
  - Who misled the people by saying – ‘God is with us – no one can harm us’...
  - Nga nagapatalang sa mga tawo paagi sa paghambal – “kaupod namon ang Ginoo” – wala sang malain nga matabo sa aton...
  - But their faith was not in the Lord – it was in a city / and a building!
  - Pero ang ila pagtuo wala sa Ginoo – ara sa ila siyudad / kag sa mga building!
  - Therefore because of THEM - Zion would be a plowed field...
  - Gani bangod sa ila – ang Zion himuon nga daw inarado nga uma...
  - Jerusalem would be a heap of ruins – and Temple Mount a bare hill!
  - Ang Jerusalem mangin tinumpukan sang mga nagkalaguba – kag mangin kagulangan ang bukid nga ginatindogan sang Templo!
  - People tend to trust in all the wrong things in life – laws / religion...
  - Ang mga tawo nagasalig sa mga sala nga butang sa kabuhi - layi / relihiyon...
  - But our judges and laws are far from just – and churches are just sticks and bricks...
  - Pero ang mga hukom kag layi indi matarong – kag mga simbahan nga himu lang sa bato
  - And our faith is only going to be as effective as the person we have faith in!
  - Kag ang aton pagtuo daw pareho lang sa tawo nga aton ginasaligan!
- **2<sup>ND</sup> – IN THE LAST DAYS... CHAPTER 4-5**
- **2<sup>ND</sup> – SA MGA ULIHI NGA INADLAW... CHAPTER 4-5**
  - o 1<sup>st</sup> – Micah predicts the restoration of the Temple... **Chap 4 vs. 1-8**
  - o 1<sup>st</sup> – Si Micah nagpakot sang kahilwayan sang Templo... **Chapter 4 vs. 1-8**
    - The loss of the Temple would have been a devastating thing to hear...
    - Ang kalaglagan sang Templo masubo pamatian...

- It was the center of the worship of God – the very character of the Jewish nation...
- Diri sila nagatililipon sa pagsimba sa Dios – ang naandan nga gawi sang mga Hudyo...
- So Micah takes a turn in his prophecy – and speaks of the day when it will be restored!
- Gani si Micah nagbaylo sa propesiya – kag naghambal naman sang adlaw nga ini pagatukuron liwat...
- It will come to pass in the LAST DAYS – the Temple will be rebuilt...
- Matabo gid ini sa ulihi nga mga inadlaw – ang Templo pagatukuron liwat...
  - Rebuilt on the mountain of the Lord – Moriah – and be exalted above all other temples...
  - Pagatukuron liwat sa bukid sang Ginoo – Moriah – kag dayawon labaw sa tanan nga templo...
  - Predicating the establishment of the 4<sup>th</sup> Temple in the Millennial Kingdom!
  - Palanan awon sa pagtukod sang ika-apat nga Templo sa isa ka libo ka tuig nga paghari!
  - The first Temple was built by Solomon – but destroyed on the 9<sup>th</sup> of Av - 586 B.C.
  - Ang una nga Templo gintukod ni Solomon – pero naguba ini sang 9<sup>th</sup> sang Av – 586 B.C.
  - The second Temple was built by Zerubbabel / Herod – destroyed on the 9<sup>th</sup> of Av - 70 A.D.
  - Ang ika-duha nga Templo gintukod ni Zerubbabel / Herod – naguba sang 9<sup>th</sup> Av – 70 A.D.
  - The third Temple will be built by the Antichrist – **Daniel 9:27** – Abomination of Desolation
  - Ang ika-tatlo nga Templo pagatukuron sang Anticristo – **Daniel 9:27** – **Abomination and desolation**
  - The 4<sup>th</sup> and final Temple will be built by Jesus in the Millennial Kingdom – **Ezekiel 40-4**
  - Ang ika-apat kag katapusan nga Templo pagatukuron ni Jesus sa ka libo ka tuig nga paghari – **Ezekiel 40:4**
- The 3 results of the rebuilding of the 4<sup>th</sup> Temple...
- Ang 3 ka resulta sang pagtukod sang ika-apat nga Templo...
  - 1 - Many nations will come to the mountain of the Lord – to the house of the God of Jacob...
  - 1- Madamo nga nasyon ang magadagsa sa bukid sang Ginoo – sa balay saang Dios ni Jacob...
    - That they Lord might teach them how to walk in His ways...
    - Kag tudluan sila sang Ginoo sang mga pamaagi agod tumanon nila in...
    - Because the Law/Word of the Lord will flow out of Zion/Jerusalem in those days!
    - Bangod nga ang Layi / Pulong sang Ginoo maga ilig halin sa Zion / Jerusalem
  - 2 - God (*Jesus*) will rule from Jerusalem – judge many people - strong nations far off!
  - 2 – Ang Dios (*Jesus*) magahari sa Jerusalem – paghukman ang mga tawo – kag bisan ang mga gamhanan nga mga nasyon sa malayo nga lugar!
    - Ushering in a time of unprecedented peace – there will be no more wars...
    - Dir matuaman ang matuod nga kalinong – wala na ilinaway kag giyera...
    - Men will beat their swords into plowshares / their spears into pruning hooks...
    - Himuon na lang nila pundta sang arado ang ila espada – inughagbas ang ila bangkaw...
    - Nation will not longer rise up against nation – no one will learn war - **Isaiah 2:4**
    - Wala na sing ilinaway ang mga nasyon – wala na sang giyera – **Isaiah 2:4**
    - Everyone will live in peace and prosperity (*vine / fig*) – with nothing to fear!
    - Ang kada isa magakabuhi sa kalinong sa idalom sang (ubas / higera) – wala na sing kakulba!
  - 3 – Israel will walk in the name of the Lord (*Yahweh*) forever and ever...
  - 3 –Ang Israel magasunod sa Ginoo (*Yahweh*) asta sa wala katapusan...
    - In that day God will gather the lame /outcast – those He has afflicted...
    - Sa ina nga adlaw ang Dios tipunon ang mga nagkalapiang / ginsikway – ang mga ginsilutan...
    - He will make the lame (*Israel*) – a remnant – **Romans 11:5**

- Himuon niya ang mga piang (Israel) – ang mga nabilin – **Roma 11:5**
- And the outcast – those who were scattered – He will make a great nation...
- Kag ang mga ginsikway – ang mga naglinapta – Himuon niya gamhanan nga nasyon...
- Then the Lord will reign over them in Mount Zion forever!
- Kang ang Ginoo magahari sa ila sa Mount Zion sa asta sa wala katapusan!
- And all of the glory will return to Zion/Jerusalem – the spender of days long ago!
- Kag ang tanan nga kadayawan magabalik sa Zion / Jerusalem – ang nagapanguna sa tanan nga mga siyudad sang una!
- Even today Israel longs for the days of King David – when they were a great power...
- Bisan subong ang Israel nagahulat sadtong mga panahon ni Haring David – sang sila isa ka gamhanan nga nasyon...
  - But they will not find the Glory – till the day they walk with the Lord!
  - Pero indi nila matilawan ini nga kadayawan – asta sa adlaw nga mag abot ang Ginoo!
  - **There are days when it feels like the glory of the Lord – is missing...**
  - **May mga adlaw nga ang bugay sang Dios – wala sa aton...**
  - **Caught up in the business of life – others things crowd out the time with God...**
  - **Sa kadamuon sang aton mga ginahimo sa kabuhi – ang mga buluhaton nagaagaw sang oras para sa Dios..**
  - **I go through the routine – but spark Jesus seems to have dwindled...**
  - **Ara man ako pirmi sa buluhaton – pero wala ang kapagsik kay Jesus...**
  - **The solution is to say lets go up to the House of the Lord – hear His Word...**
  - **Ang solusyon amo ang maglakat sa Balay sang Ginoo – mamati sang Iya Pulong...**
  - **Walk in the name of the Lord – and let Him reign again in our lives...**
  - **Magpanglakaton sa ngalang sang Ginoo – kag pangabayon nga Siya liwat ang maghari sa aton kabuhi...**
  - **And we will find the glory and splendor of the days long ago!**
  - **Kag makita naton ang kaayo kag bugay sang Dios nga nadula sa aton!**
- o 2<sup>nd</sup> - The Babylonian captivity... **Chap 4 vs. 9-13**
- o 2<sup>nd</sup> – Ang pagsakop sa ila sang Babylon... **Chapter 4 vs. 9-13**
  - But for now (*the Last Days were still far off*) Israel cried out loud!
  - Pero sa subong (madugay pa ang ulihi nga mga inadlaw) ang Israel nagaugayong sing matunog!
    - Their King was dead / their wise men were gone – they were like a women in labor...
    - Ang ila mga Hari patay na / ang ila mga manuglaygay wala na – pareho sila sang babayi nga maanugbata...
    - They had conceive sin – and they were about to give PAINFUL birth to destruction...
    - Nagpabilin sila sa sala – kag subong magabun ag sila sang kasakit sang ila kalaglagan...
    - They would be birthed (*go forth*) from Jerusalem – and be delivered to Babylon!
    - Speaking of the fate of the Southern Kingdom that would fall to Nebuchadnezzar...
    - Nagahambal sang palaabuton sang Southern Kingdom nga pagasakupon ni Nebuchadnezzar...
    - Keep in mind this was written while Assyria was still the dominant power in the world!
    - Paminsaron ta nga ini ginsulat sang ang Assyria amo ang gamhanan nga nasyon sa kalibutan!
  - Yet in Babylon the Lord would redeem Israel from their enemies...
  - Pero sa Babylon ang Ginoo luwason sila sa ila mga kaaway...
    - Many nations gathered against Israel – they wanted to defile/destroy her...
    - Madamo sang nasyon ang nag isa batok sa Israel – gusto nila pakahuy an / gub on ini
    - **Sanballat / Tobiah / Geshem / Haman – all sought to destroy the Jews...**

- Sanballat / Tobiah / Geshem / Haman – tanan gusto nga gub on ang mga Hudio...
- But they did not understand the thoughts / counsel of God...
- Pero wala nila ma intiendihan ang paminsaron/ paandam sang Dios...
- Israel was in Babylon as a teach them not to sin – not to destroy them!
- Ang Israel ara sa Babilonia bilang leksyon sa ila nga indi sila magpakasala – indi para nga gub on sila!
- In fact God would gather the enemies of Israel on the threshing floor – and destroy them...
- Sa matuod ang Dios tipunon ang mga kaaway sang Israel nga daw uway para linason sa salog – kag gub on sila...
- Israel would be like an iron horn / bronze hooves – crushing their enemies!
- Ang Israel himuon nga daw turo nga baka nga may salsalon nga sungay / saway nga kuko – pagadukmukon ang mga kaaway!
- And Israel will give all the wealth they receive back to the Lord!
- Kag ang ila manggad nga na kwa nila paagi sa pagpamintas ihalad sang Israel sa Dios!
- Perhaps a reference to what took place with Haman during the days of Queen Esther!
- Basi amo ini ang natabo sang tion ni Haman sang panahon ni Queen Esther!
- God allowed the captivity – He loved Israel too much to let them get away with their sin!
- Ang Dios gintugutan ang pagsakop – palangga Niya ang Israel nga gusto Niya mauntat sa ila pagpakasala!
  - God allows us to have severe consequences to teach us a lesson that we will never forget!
  - Ang Dios nagatugot sa mga malala nga mga hitabo para tudluan kita sang leksyon nga indi naton malipatan!
  - Not because He is angry - or mad at us - but because of His great love for us!
  - Indi bangod nga akig Siya – pero bangod sang iya dako nga paghigugma sa aton!
  - God desires to teach us - His kids - how to live a pure and holy life - **Hebrews 12:5-8**
  - Ang Dios handmo nga tudluan kita – Iya mga anak – paano magkabuhi nga putli – **Hebreo 12:5-8**
- o 3<sup>rd</sup> – After the Babylonian Captivity - the first advent of Jesus... **Chap 5 vs. 1-2**
- o 3<sup>rd</sup> – Pagkatapos sang pagsakop sang Babilonia – ang una nga pag abot ni Jesus.. **Chapter 5 vs. 1-2**
  - After the 70 years of Captivity – Israel was returned to the Land – **Ezra 1:1**
  - Pagkatapos sang 70 ka tuig nga pagsakop – ang Israel nagbalik sa ila lugar – **Ezra 1:1**
    - They would never again be free – under the power of Medo-Persia / Greece / then Rome...
    - Indi nagid sila mangin hilway asta san o – sa iladom sang kusog sang Medo-Persia / Greece / kag Roma...
    - Micah tells Israel to mobilize troops – the enemy (*Rome?*) would lay siege to Jerusalem...
    - Si Micah naghambal sa Israel nga ipreparar ang mga soldado – kay ang mga kaaway (Roma) atakehon ang Jerusalem...
    - This enemy would strike the judge of Israel in the face with a rod...
    - Ang ini nga mga kaaway hampakon sa guya ang ila nga lider...
    - Some hold that Micah is talking about Zedekiah – they last king of Judah...
    - Ang iban nagahambal nga si Micah ginatumod si Zedekiah – ang ulihi nga hari sang Judah...
    - But more likely this is a reference to Jesus Christ – who is the JUDGE of Israel!
    - Pero laba-laban ginatumod ini si Jesu Cristo – ang lider sang Israel!
    - **John 18:22** – “One of the Temple guards standing there struck Jesus on the face...”
  - **Juan 18:22** – “Pagkahambal sadto ni Jesus, gintampa siya sang isa sa mga guwardya nga nagatindog malapit sa iya”
  - Micah goes on to give a very specific prophecy concerning Jesus...

- Si Micah naghatag sang maathag nga propesiya parti kay Jesus...
  - A prophecy given some 700 years before the birth of Jesus Christ!
  - Ang propesiya nga ginhambal sang 700 ka tuig bag o ipanganak si Jesu Cristo!
  - That out of Bethlehem Ephrathah (*fruitful*) – THE ruler of Israel would come...
  - Nga halin sa Bethlehem Efrata (mabinungahon) – Ang manugdumala sang Israel maabot...
  - Although it was a little town – the one who was from EVERLASTING would be born there!
  - Bisan ini isa ka gamay nga lugar – ang isa nga **wala sang ginsuguran kag katapusan** ipanganak diri!
  - **There are 2 words in Hebrew for EVERLASTING – this one is a very interesting word...**
  - **May ara 2 ka tinaga sa Hebreo ‘wala katapusan’ – ini makatilingala nga tinaga...**
  - **The one means vanishing point - where you just cannot conceive of anything further back...**
  - **Amo nga isa ka ?????????? – sa diin ang isa i**
  - **This particular Hebrew word means beyond the vanishing point – before the beginning!**
  - **Ang isa ka Hebreo nga tinaga nga buot silingon**
  - Quoted by Pharisees when Magi asked where the Messiah would be born – **Matthew 2:6**
  - Ginhambal sang Pariseo nga sang si Magi namangkot kon sa diin ang Messiah ibun ag – Mateo 2:6
  - Speaking of the Immaculate Conception – when God became flesh and came to earth!
  - Nagahambal sang pagbusong sang Birhen – sang ang Dios nangin tawo kag nagkari sa kalibutan!
- o 4<sup>th</sup>– The second advent of Jesus... **Chap 5 vs. 3-6**
- o 4<sup>th</sup> – Ang ika duwa nga pag abot ni Jesus... **Chapter 5 vs. 3-6**
  - The people of Israel would be abandoned for a time...
  - Ang katawhan sang Israel itugyan anay sa ila kaaway...
    - Because they rejected the Messiah – they were set aside by God – **Romans 11:25**
    - Bangod nga ginsikway nila ang Messiah – pabay an sila – **Roma 11:25**
    - Until the woman gives birth – **Revelation 12** – speaking of the great tribulation...
    - Asta nga ang babayi magabata – **Pahayag 12** – nagahambal sang tuman nga kabudlayan (great tribulation)...
    - When the remnant of Israel will return – and Jesus will ‘feed His flock’...
    - Ang mga naglinapta magabalik sa ila lugar nga Israel - kag si Jesus tipigan ang iya mga karnero...
    - And they will abide in Him – and His name will be great to the ends of the earth!
    - Kag magasunod sila sa Iya – kag kilalahon siya sa bug os nga kalibutan
    - And this one – Jesus – shall be peace – as He brings in the Millennial Kingdom!
    - Kag siya – si Jesus – amo ang mangin kalinong – magtukod Siya sang isa ka libo ka tuig nga paghari!
    - **I am often amused by the many debates / leaders today who try and bring peace to Israel...**
    - **Kahalam utan ang mga naga debate / mga lider subong nga gusto magdala sang kalinong sa Israel...**
    - **There will not be any peace in Israel – until the Messiah comes!**
    - **Wala sang matabo nga kalinong sa Israel – asta sa tion nga mag abot ang Mesiah!**
    - **Which is why when we pray for the peace of Jerusalem – we are praying for Jesus return!**
    - **Amo gani nga nagapangamuyo kita para sa kalinong sang Jerusalem – nagapanamuyo kita sa pagbalik ni Jesus!**
    - **Psalms 122:6 – “Pray for the peace of Jerusalem...”**
    - **Salmo 22:6 – “Magpangamuyo kamo para sa maayo nga kahimtangan sang Jerusalem ...”**
  - He – Jesus - will deliver Israel from the Assyrians...

- Siya – Si Jesus – magahilway sang Israel sa mga Assyrians...
  - The Assyrians – is thought here to refer to all the enemies / nations coming against Israel...
  - Assyrians – ginatudlo diri nga nagatumod sa tanan nga mga kaaway / mga nasyon nga kontra sa Israel... ddddddddddddddddddddddddddd
  - *Chuck Smith taught that this was a reference to the Magog invasion – Ezekiel 38-39*
  - *Si Chuck Smith nagapati nga amo na ini ang Magog Invasion – Ezekiel 38-39*
  - When enemies of Israel come into the land and break through the defenses...
  - Sang ang mga kontra sang Israel maga abot sa lugar kag gub on ang ila mga pader...
  - This One (Jesus) – will raise up 7 shepherds and 8 princes – who will waste Assyria...
  - Siya (Jesus) -
  - Those from the land of Nimrod (Babylon) – when they come into Israel!
  - Ang mga halin sa lugar ni Nimrod (Babylon) – kon magkadto sila sa Israel!
  - We are not sure who the 7 shepherds and 8 princes represent...
  - Indi kita sigurado sa 7 ka manugbantay sang karnero kag 8 ka prinsesa kon anu ang gina representa..
  - Some say its a reference to the Ushpizin – the 7 shepherds of Israel according to tradition...
  - Ang iban nagahambal nga amo ni ang Ushpizin - ang 7 ka manugbantay sang Israel suno sa tradisyon...
  - Abraham / Isaac / Jacob / Moses / Aaron / Joseph / and David – but its just tradition
  - Abraham / Isaac / Jacob / Moses / Aaron / Joseph / and David – pero ini tradisyon lang
  - More likely just a reference to new Godly leaders (7 perfection / 8 new beginnings)
  - Laban-laban nagahambal parti sa mga bag o nga Diosnon nga mga lider (7 ka perpekto / 8 ka
  - This is likely a reference to the battle of Armageddon – Revelation 16:6...
  - Nagahambal ini sa battle of Amageddon – Pahayag 16:6...
  - The Antichrist will gather his army to the Valley of Megiddo - Revelation 19:11-21
  - Ang Antichrist magatipon sang iya army sa Valley of Megiddo – Pahayag 19:11-21
  - It will be the place where the nations come to battle – armies of the North / East / West
  - Amo ini ang lugar sa diin ang mga nasyon maga giyera – mga army sang North / East / West
  - Joel 3:2 – “I will gather all the nations And bring them down to the valley of Jehoshaphat.”
  - Joel 3:2 – “tipunon ko ang mga nasyon kag padulhugon ko sila sa Kapatagan ni Jehoshafat.”
  - Then Jesus will come out of Heaven on a white horse – King of Kings / Lord of Lords...
  - Kag si Jesus maga abot halin sa langit nagasakay sa puti nga kabayo – Hari sang mga Hari / Ginoo sang mga Ginoo...
  - Along with all those who were raptured – we will come with Him – Jude 14
  - Kaupod ang mga ginpang sabnit – kita tanan maga abot kaupod Niya – Jude 14
  - Then Jesus will judge the nations –those who survived the Tribulation– Matthew 25:31-46
  - Kag si Jesus hukman ang mga nasyon- ang mga wala napatay sang panahon sang Tribulation – Matthew 25:31-46
  - And He will establish His Millennial Kingdom - Revelation 20:1-4
  - Kag pagatukuron Niya ang isa ka libo ka tuig nga Kaharian – Pahayag 20:1-4
  - Then all of Israel will look at Jesus and be saved - Zechariah 12:10 / Romans 11:26
  - Kag ang bug os sang Israel magatulokk kay Jesus kag sila maluwas – Zacarias 12:10 / Roma 11:26
- o 3<sup>rd</sup> – The end or beginning... Chap 5 vs. 7-15
- o 3<sup>rd</sup> – Ang katapusan o kon panugod ... Chapter 5 vs. 7-15
  - Then a remnant of Israel will go out among the nations...
  - Ang mga nagkalabilin sang Israel magdala sang pagpakamaayo sa mga nasyon...

- They will go out like falling rain – there will be no way to hold them back (*tarry for no man*)
- Pareho sila sang tun og kag ulan nga ginpadala sang Dios – wala sang makapugong sa ila
- Jacob will be like a lion among sheep – no one will be able to stand against him...
- Ang Jacob daw pareho sang Leon nga magasalakay sa mga karnero – wala gid sing makaluwas sa iya...
- Israel will dwell among the gentiles – and all their enemies will be wiped out!
- Ang Israel maupod sa mga gentil – kag pagalaglagon tanan niya nga mga kaaway!
- In that day – God will remove weapons (*chariots*) - tear down defenses (*strongholds*)...
- Sa ina nga adlaw – ang Dios pang gub on ang mga karwahe – pati ang mga pader sang mga banwa...
- Put an end to all witchcraft / fortune-tellers - destroy all idols and sacred pillars...
- Pang gub on pati ang mga anting-anting / mga manugbabaylan - pati mga hulohaligi nga mga simbolo sang diyosa nga si Ashera...
- Abolish all pagan shrine / and destroy the cities where idol temples stand...
- Pang gub on ang pagano nga mga templo / kag ang mga banwa sa diin nahamtang ang mga dios-dios kag templo...
- And He will pour out His vengeance on all the nations that refuse to obey Him!
- Kag magatimalos Siya kag ibubo ang Iya tuman kaakig sa mga nasyon nga wala nagsunod sa Iya!
- Which is either the end of the story...
- O kon basi katapusan na sang istorya...
  - To those who reject the message – refuse to come to Jesus – it is THE END...
  - Sa mga wala nagsikway sang mensahe – nagbalibad nga magsunod kay Jesus – amo na ini ang katapusan...
  - Where The last thing they ever see will be God on His throne – then eternal darkness...
  - Sa diin ang ulihi nga butang nga makita nila amo ang Dios sa Iya trono – tapos ang wala katapusan nga kadulom...
  - **Revelation 20:10** – “The lake of fire and brimstone... tormented day and night forever and ever.”
  - **Pahayag 20:10** – “Kag si Satanas nga nagpatalang sa ila, ihaboy sa dagat[a] nga kalayo nga nagadabadaba sing asupre, nga sa diin didto man ginhaboy ang sapat kag ang indi matuod nga propeta. Didto sila sakiton adlaw-gab-i sa wala sing katapusan.
  - The is the Second Death – the worst part of all – eternal separation from God
  - Ang ika duha nga kamatayon – ang pinakamalala sa tanan – ang wala katapusan nga pagpalayo sa Dios
  - Left to weep and gnash for eternity with no hope – no salvation
  - Magapabilin nga nagahibi kag magabagrot sa wala katapusan nga wala nag id sang paglaum – wala kaluwasan
- **Matthew 8:12** – “Outer darkness... weeping and gnashing of teeth.”
- **Mateo 8:12** – “ Pero madamo nga mga Israelinhon nga amo kuntani ang masakop sa paghari sang Dios ang ipilak sa kadudulman nga sa diin magahinibi sila kag magabagrot ang ila mga ngipon.”
  - To those who receive the gift of grace – it is the beginning...
  - Sa mga nagbaton sang regalo nga grasya – amo ini ang panugod...
  - When we get to rule and reign with Jesus for 1000 years – **I Corinthians 6:2-3**
  - Kon kita magahari kaupod ni Jesus sa 1000 ka tuig – **I Corinto 6:2-3**
  - Then enter into a new perfect Heaven and Earth that He creates for those who love Him!

- Kag magsulod sa bag o nga kag perpekto nga Langit kag Duta ginhimo para sa mag nagahigugma sa Iya!
- It will take ages - literally 1000s of years - in heaven for God to reveal it all to us!
- Madugay ini – 1000 ka tuig – sa langit sa diin ang Dios ipakita ini sa aton!
- **Ephesians 2:7** - “In the ages to come He might show the exceeding riches of His grace in His kindness toward us in Christ Jesus.”
- **Efeso 2:7** – In Ginhimo niya ini agod mapakita niya sa tanan, sa palaabuton nga mga inadlaw, ang iya indi matupungan nga bugay kag kaayo sa aton nga iya ginhatag paagi kay Cristo Jesus.
- **I Corinthians 2:9** - “Eye has not seen, nor ear heard, nor have entered into the heart of man the things which God has prepared for those who love Him.”
- **I Corinto 2:9** – “Pero suno sa ginasiling sang Kasulatan,”Wala pa gid sing may nakita, nabatian, ukon nahunahuna ang tawo nga sarang maikomparar sa mga butang nga ginpreparar sang Dios sa mga tawo nga nagahigugma sa iya.”
- The choice is up to us – we decide where we will spend our eternity...
- Depende ini sa aton – kita ang magdesisyon kon diin kita sa wala katapusan...
  - But there is limited window of opportunity – the end is close – the Last Days...
  - Pero limitado ang oportunidad – lapit na lang ang katapusan – ang ulihi nga mga inadlaw...
  - Which is why it is so important we know where we are going!
  - Amo gani nga importante kabalo kita kon diin kita padulong!
- **II Corinthians 6:2** - “Today is the day of salvation...”
- **II Corinto 6:2** – “Kay siling sang Dios, “Sa husto nga tion[a] nga luwason ko ikaw, sabton kag buligan ko ikaw.”Gani pamati kamo! Karon gid ang husto nga tion nga luwason kita sang Dios.